

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 12Csp/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720200619
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Zelený
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:8720200619.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Františkom Zeleným v právnej veci žalobcu F. N. N..V..Q., S. XX, G., F.: XXXXXXXX, práv. zast. Z. Z. Š., M., S. XX, G., F.Q.: XXXXXXXX, proti žalovanému Y. H., J..XX.X.XXXX, G. O. XXX/XX, Š., v konaní o zaplatenie 922,26 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 192,94 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 26.7.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Náhradu trov stranám nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 28.2.2020 domáhal, aby zaviazal žalovaného zaplatiť mu 922,26,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 26.7.2017 do zaplatenia. Žalobu v písomnom podaní odôvodnil tým, že je právnym nástupcom spoločnosti U. P. E., M..N.. H. z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s VÚB, a.s. Žalovaný s právnym predchodcom žalobcu dňa 24.10.2014 pod č. 6189054 uzavrel zmluvu o pôžičke, na základe ktorej mu bola poskytnutá pôžička vo výške 1400 eur. Pôžičku mal uhradiť v pravidelných 48 - tich mesačných splátkach po 46,81,- eur a to až do celkovej sumy vo výške 2246,88,- eur. Do dňa podania žaloby uhradil 1217,06,- eur. Z dôvodu porušenia zmluvných podmienok listom zo dňa 26.5.2017 veriteľ vyzval žalovaného na úhradu dlžných splátok v ďalšej lehote dlhšej ako 30 dní. Súčasne žalovaného upozornil na možnosť zosplatnenia úveru. Žalovaný dlžné splátky ani v dodatočne poskytnutej lehote neuhradil, preto veriteľ dňa 19.7.2017 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 20.7.2017. Dlh žalovanej predstavuje 922,26,- eur. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 2139,32,- eur, čo je zrejmé z prehľadu splátok. Žalovanú istinu tvorí rozdiel medzi touto sumou a ňu poskytnutými finančnými prostriedkami vo výške 1217,06,- eur.

Na preukázanie svojich tvrdení predložil notársku zápisnicu, prílohu, zmluvu o poskytnutí pôžičky, prehľad úverového účtu, predžalobnú upomienku, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľad splátok a úhrad.

2. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že na bližšie okolnosti uzavretia zmluvy si nespomína. Žalobca mu poskytol finančné prostriedky a ich časť vrátil podľa vyčíslenia žalobcom. Pôžičku prestal uhrádzať z dôvodu finančnej tiesne. Nedoplatok mieni uhradiť v spolupráci so zamestnávateľom.

3. Súd na základe vykonaného dokazovania oboznámením listinných dôkazov a to: zmluvy o poskytnutí pôžičky, predžalobnej upomienky, oznámenia o okamžitej splatnosti úveru, prehľadu splátok a úhrad, prehľadu priemerných úrokových sadzieb z úverov zistil nasledovný skutkový stav:

4. Dňa 24.10.2014 spoločnosť U. P. E., M..N.. K. uzavrela so žalovaným zmluvu o poskytnutí pôžičky, podľa ktorej sa veriteľ zaviazal žalovanému poskytnúť pôžičku vo výške 1400,- eur za dohodnutý úrok 28,70 % ročne. Priemerná hodnota RPMN bola vyčíslená vo výške 44,08 %, RPMN 28,70 %, splatnosť prvej splátky 20.11.2014, termín konečnej splatnosti pôžičky 10/2018 a celková čiastka na vrátenie 2246,88,- eur. Žalovaný sa zaviazal pôžičku uhradiť v 48 mesačných splátkach po 46,81,- eur.

Listom zo dňa 26.5.2017 veriteľ vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na splátkach v celkovej výške 234,05,- eur s tým, že v prípade nezaplatenia dlhu do 5.7.2017 bude oprávnený úver zosplatiť. Výzvu žalovaný prevzal dňa 2.6.2017. Listom zo dňa 20.7.2017 veriteľ oznámil žalovanému vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru a vyčísliť dlžnú čiastku na 922,38,- eur. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaný začal poskytovať úhrady na zaplatenie pôžičky dňom 24.10.2014. Úhrady poukazoval do 20.12.2016. Celkom na úhradu pôžičky splatil 1217,06,- eur. Podľa prehľadu NBS o priemerných úrokových mierach z úverov v mesiaci august 2014 predstavovali priemerné úroky spotrebiteľských a ostatných úverov so splatnosťou od 1 do 5 rokov 10,66 %.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 O.z.

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 3 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky s výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z.z.

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

(3) Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

(4) Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe.

(5) Amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

(6) Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

(7) Veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

(8) Veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

(9) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách.

(10) Veriteľovi sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='513/1991%20Zb.%2523708-715'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, osobitného zákona 18a) alebo o osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

5.S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, berúc na vedomie judikatúru súdov a to Rozsudok súdneho dvora EÚ č. C -42/2015 a uznesenie NS SR č. 3Cdo146/2017 , mal súd preukázané, že žaloba je v časti dôvodná. Je nepochybné, že medzi stranami došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke. Uzavretá zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú je potrebné aplikovať predovšetkým ustanovenia právnych predpisov slúžiacich ochrane spotrebiteľa. V danom prípade právny predchodca žalobcu vystupoval v zmluvnom vzťahu ako dodávateľ, ktorý konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti, pričom žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorá nekoná v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti. Ide o predtlačенú formulárovú (typovú) zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvňovať jej obsah, bez ohľadu na to, podľa akého právneho predpisu sa zmluva uzavrela. Keďže zmluva bola uzavretá v roku 2014, na tento právny vzťah prichádza do úvahy aplikácia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

6.Dohodnutý úrok z úveru vo výške 28,70 % ročne odporuje dobrým mravom, s čím zákon spája absolútnu neplatnosť (§ 39 OZ) a jeho dojednanie nie je možné obhájiť ani princípom zmluvnej slobody. Zmluvná sloboda by nemala vybočiť z určitých aj právom akceptovateľných hraníc. Jednou z týchto hraníc je inštitút dobrých mravov (rozhodnutie NS SR vo veci 1MCdo 1/2009). Z internetovej stránky NBS súd zistil, že pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov v čase poskytnutia pôžičky žalovanému, bežný úrok predstavoval 10,66 %. Z toho je zrejmé, že žalobcom požadovaný úrok skoro trojnásobne prevyšoval úroky úverov poskytovaných bankami. Je potrebné rozlišovať medzi inštitútom úrokovej sadzby a inštitútom RPMN. Výška neprimerane vysokých úrokov nie je vyňatá z posudzovania dodržiavania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Neprimeraný úrok odporujúci dobrým mravom nie je dôvodom moderácie. V tomto súd poukazuje na rozhodovaciu činnosť súdov napríklad uznesenie KS Prešov sp. zn. 6Co 220/2014 a i. Z uvedeného dôvodu je možné úver definovať ako bezúročný.

7.Žalovanému boli na základe zmluvy poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1400,- eur. Ku dňu splatnosti úveru žalovaný zaplatil 1217,06,- eur. Rozdiel medzi poukázanými finančnými prostriedkami a úhradami realizovanými žalovaným predstavuje 192,94,- eur. V tejto časti súd uznal žalobu za dôvodnú.

8.O úroku z omeškania súd rozhodol podľa § 517 OZ a § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. Úrok z omeškania z neuhradenej peňažnej pohľadávky prislúcha žalobcovi minimálne odo dňa splatnosti pohľadávky.

9.V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

10.Náhradu trov konania súd stranám nepriznal vychádzajúc z pomeru úspechu strán. Úspešnejšou stranou bola žalovaná. Tejto preukázateľné trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde vo dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.